

ALLAH (C.C.) SONSUZ CEMAL VE KEMALİNİ GÖRMEK VE GÖSTERMEK İSTEDİ; İLAHİ TERCİH İLE MEVCUDATI YARATTI

Her güzellik ve maharet sahibi, bu güzelliğini, eserlerini, sanat inceliklerini hem kendi gözüyle görmek ve hem de başkalarının nazarıyla o eser ve sanatına bakmak ister. Cenab-ı Hak da kendi sonsuz cemal ve kemalini görmek ve mahlûkatına göstermek hikmetiyle, bu kâinat sergisini açıp antika sanatlarını orada dizmek istedi.

Bir çiçeğin yaratılması, bir baharın icadı kadar O'na rahat ve bütün mahlûkatın icadı bir atomun teşkili kadar kudretine kolay gelen Cenab-ı Hak, bu kâinat sergisini hikmet, inayet ve adalet kanunlarına binaen tedricen açtı. Önce bütün varlıkların esasını, özünü ve nurunu teşkil eden çekirdek misali cevheri halk etti. O çekirdeği tekâmül ve terakki kanunlarına tâbi tuttu. Her şeyi kademe kademe, yavaş yavaş yokluk âleminden varlık âlemine çıkardı. Güneşi orada bırakıp, galaksi ve yıldızları yerlerine yerleştirdi, zemin sofrasını burada açtı. Semadan yağmuru indirdi, zemine toprağı serdi. Denizleri çeşit çeşit canlılarla, karaları bitkilerle şenlendirdi. İneyet ve Rahmetinin tecellisiyle önce sofraları seriyor, arkasından misafirlerini gönderiyordu. Çimenler yeşeriyor, arkasından koyunlar, kuzular geliyordu. O'nun emriyle güller açıyor, nergisler boy gösteriyor, şeftaliler meyvelerini dalların elleriyle uzatıyor, atlar ve inekler dolanıyor, kuşlar semalarda süzülüyordu. Melâikeler, yaratıcılarını zikir ve tesbihte asumanı vecde getiriyordu. Ama henüz beklenen misafir gelmemişti. Zemin ve sema garipti. Melâikeler ne koyunun varlığını anlayabiliyor ve ne de atın bulunmasına bir mana verebiliyordu.

Bir gün, yeryüzünün rengi ve görünüşü birden değişivermişti. Rüzgâr daha bir neşeli esiyor, ekinler bu aşkla vecde geliyor, ağaçlar meyvelerini daha neşeli sallıyor, dağlar cuş-u huruşa geliyor, denizler çarşaf çarşaf sergi açıyor, melâikeler secdeye gidiyordu. Zira, zeminin halifesi, mahlûkatın efendisi ve Cenab-ı Hakk'ın muhatabı insan yer yüzünde görünmüştü. Bu son misafir, bütün kâinat ağacının meyvesi, bütün varlıkların kumandanı ve hâkimi idi.

Çevresinde olup bitenlere tam bir mana veremeyen bu şerefli mahlûk, kâinatın sırlarını anlamaya çalışıyordu. Kendi varlığının mahiyetini bilmek istiyordu:

- *Nereden gelmişti?*
- *Nereye gidecekti?*
- *Niçin gelmişti ve kendisinden ne isteniyordu?*
- *Kendisini kim göndermişti?*

Ruh sahipleri, muntazam, hikmetli giyinmiş ve giydirilmiş, süslendirilmiş, bu sergiye

gönderilmiş varlıkları ve özellikle canlıları seyrediyor, ancak çabuk kaybolmalarına bir mana veremiyordu.

İnsan, bu sorulara yeterli cevap bulamıyor, varlığının manasını tam çözemiyordu. Bütün insanlık, bu kâinat kitabının manasını bilen, bu sorularına ikna edici cevabı verecek, yaratıcı ile arasını bulacak, elinden tutup onu yaratanına götürecektir büyük bir misafiri bekliyordu. O şerefli misafir, bu kâinat sergisinde dizilmiş varlıkların sırrını çözecek, yaratılışın hikmetini anlatacaktı.

O misafir, insanlığın ser tacı, bütün peygamberlerin reisi, kâinat Halık'ının sevgilisi, bütün insanlığın önderi, gönüller sultanı, kalplerin sevgilisi, âlemlerin rahmet kaynağı, bütün sırların anahtar sahibi, kâinatın nuru ve ışığı Muhammed (s.a.v.) bu âlemi şerefleştirdince kâinat birden bire nurlandı, aydınlandı. Her şeyin hakikati daha iyi görülmeye başladı.

O, insanlığa ve bütün ruh sahiplerine, âlemlerin yaratılış sırlarını açıklıyor, kâinat sergisinin manasını ders veriyordu. Ondandır akıl sahipleri de, bu dünyaya gelip çabucak kaybolmaların sırrını çözmeye başlamıştı. Her varlık ve özellikle canlılar, manalı birer kelime, birer mektup, ya da kitap tarzında Cenab-ı Hak tarafından yazılıyor, bütün şuurlu varlıklar onu inceliyor, tetkik ediyor, sanat inceliklerini ve harikalıklarını anlamaya çalışıyor. Tabii bu çok sınırlı bir algılama ve değerlendirme idi. Çünkü hem onları tefekkür edenler az sayıda hem de şuurlu sahipleri canlıların bütün sanat inceliklerine vakıf olamıyor ve dolayısıyla hakkıyla onun sanat ve kıymetini takdir edemiyordu. O halde canlıların en mühim yaratılış gayesi, doğrudan Cenab-ı Hak'ın kendi nazarına arz etmek ve cemal ve kemaline bir ayna olmaktır.

Cenab-ı Hak, sevdiği bu sevimli varlıkları ve özellikle canlıların hiç birine göz açtırmayarak mütemadiyen âlemi gayba gönderiyor, hiç birine uzun süre nefes aldirmeden bu dünyadan terhis ediyordu. Bu dünya misafirhanesini devamlı doldurup misafirlerin rızası olmadan boşaltıyordu. Şu kâinatta zaman nehri içerisinde devamlı akan ve çalkalanan, katile katile arkasından gelip geçen mahlûkatın bir kısmı geliyor, bir saniye sonra kayboluyor. Bir grubu bir dakika kalır, bir çeşidi bir saat bu âleme uğrar ve arkasından âlemi gayba gönderilir. Bazıları bir günde, bir kısmı bir sene bir kısmı bir asırda, bazıları da asırlarda bu âlemi şahadete gelir, bir takım vazifeleri görüp gider.

Varlıklar yokluğa gidip kaybolmuyordu. Kudret dairesinden gidiyor, ilim dairesinde, varlığını devam ettiriyordu. Alem-i şahadetten âlem-i gayba gidiyordu. Dünya âleminden ahiret âlemine geçiyor, bir beldeden bir başka beldeye gidiyordu. Geçici ve karanlıklı, ezici ve boğucu olan bu âlemden nur âlemine, bâki âleme gidiyordu.

Eşyada görünen güzellikler ve mükemmellikler, Cenab-ı Hak'ın isimlerine aittir ve o isimlerin tecellileridir. Madem o isimler bâkidir, devamlıdır ve cilveleri daimidir. Elbette onların nakışları yenilenir, daha güzel bir şekilde âlem-i bâkide tazelenir. Mâdem Sâni-i Zülcelâl vardır ve bâkidir ve sıfat ve isimleri de devamlıdır. Elbette o isimlerin cilveleri, nakışları ve tezahürleri de, bâki bir âlemde devamlıdır.

Kâinattaki bu esrarengiz faaliyet ve hareketin altında yatan **sırlardan birisi**, bu akıl almaz faaliyetin verdiği lezzettir. Küçük olsun büyük olsun her bir hareket bir lezzet verir. Denilebilir ki, her faaliyette bir lezzet vardır. Bütün mahlûkatın bu sevk ve hareketten aldığı lezzeti müşahede eden Sani-i Zülcelâl, kendi zatına münasip kudsi bir muhabbet, mukaddes bir lezzetle böyle hadsiz faaliyetle ve sayısız yaratıklarıyla kâinatı daima tazelandiriyor, çalkalandırıyor ve değiştiriyor. Bu hayret verici seyahat ve seferde hareketli mahlûkat son derece intizamlı, ölçülü ve hikmetli sevk ve idare edilir ki, bütün akıllar birleşse, bu tedbir ve idarenin sırrına akıl erdiremez bir güzellik ve incelikle idare edilmektedir.

Kâinattaki bu esrarengiz faaliyet ve hareketin altında yatan **sırlardan ikincisi** ise, Cenab-ı Hakk'ın sanat inceliklerini ve güzelliklerini, seyirci misafirlerin dikkatini çekerek şuur sahiplerine göstermek istemesidir. Varlıkların yaratılışında her an süratli ve sanatlı değişmelerin olması ve hiçbir şeyin kararında kalmaması, fezadaki sonsuz yıldız ve gezegenlerin çok hikmetli ve ölçülü hareketleri, atomdan galaksilere kadar olan her bir varlıktaki hareket ve faaliyet, kışta beyaz elbisesine bürünen zemin yüzünün baharda renga renk elbiselerle süslenmesi ve ağaçlara takılan her bir meyve, akıl sahiplerine bir şeyler söylemek istiyor. Âdeta, göklerin ve yerin hareketli varlıkları ve hareketleri, onların konuşmalarındaki kelimelerdir ve hareketleri ise bir konuşmadır. Kâinattaki faaliyet dahi kâinatın ve içindeki varlıkların sessizce bir konuşması ve konuşturulmasıdır.